

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn.: KO-04230/2014-ERU

V Jihlavě dne 30. dubna 2014

Č. j.: 04230-3/2014-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení vedeném pod sp. zn.: KO-04230/2014-ERU, s podezřelým ze spáchání správního deliktu, kterým je společnost **POHL cz, a.s., se sídlem Nádražní 25, 252 63 Roztoky, IČ: 256 06 468**, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **POHL cz, a.s., se sídlem Nádražní 25, 252 63 Roztoky, IČ: 256 06 468**, tím, že při realizaci stavby „Výstavba kanalizace a ČOV v obcích Libice a Byšice“ prováděla dne 27. září 2012 v obci Byšice řízený protlak pod hlavní komunikací v ulici Pražská, přičemž okolo 9,30 hodin se hlava protlačovací soupravy vychýlila a provrtala u č. p. 343 v ulici Mělnická STL plynárenské zařízení PE DN 160, porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona, čímž se **dopustil se spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti **POHL cz, a.s., se sídlem Nádražní 25, 252 63 Roztoky, IČ: 256 06 468**, za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 04814.

III. Podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí

právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 04814.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Příkazní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 19. února 2014 u společnosti POHL cz., a.s., se sídlem Nádražní 25, 252 63 Roztoky, IČ: 256 06 468 (dále též „kontrolovaná osoba“ nebo „účastník řízení“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), za účelem kontroly dodržování § 68 odst. 3 energetického zákona. Kontrola byla vedena pod sp. zn.: [REDAKCE].

Při kontrole bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba prováděla zemní práce při realizaci stavby „Výstavba kanalizace a ČOV v obcích Libice a Byšice“ a dne 27. září 2012 prováděla v obci Byšice řízený protlak pod hlavní komunikací v ulici Pražská, přičemž se hlava protlačovací soupravy vychýlila a provrtala u č. p. 343 v ulici Mělnická STL plynárenské zařízení PE DN 160. Poškozením plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu do třech odběrných míst na dobu 6 hodin. Poškozením plynárenského zařízení došlo k úniku 3 095m² zemního plynu za dobu 6 hodin. Únik byl provozovatelem zařízení označen za střední.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo kontrolovanou osobou bezprostředně nahlášeno správci distribuční soustavy, společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., spravující poškozené plynárenské zařízení spravované společností RWE GasNet, s.r.o., který o události ze dne 27. září 2012 pořídil protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení pod číslem hlášení v SAP [REDAKCE] včetně protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenské zařízení.

O výsledku kontroly byl dne 12. března 2014 pořízen protokol č. [REDAKCE], který byl kontrolované osobě doručen dne 26. března 2013. Námitky vůči protokolu nebyly uplatněny.

II. Průběh příkazního řízení a zjištění stavu věci

Podle § 150 odst. 1 správního řádu povinnost v řízení z moci úřední a ve sporném řízení lze uložit formou písemného příkazu. Příkaz může správní orgán vydat, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné; vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení. Podle obsahu podkladů shromážděných Energetickým regulačním úřadem v kontrole k této věci, má Energetický regulační úřad za to, že podmínky pro postup podle § 150 odst. 1 správního řádu jsou splněny a věc lze vyřídit vydáním příkazu o uložení pokuty, který je současně prvním úkonem v řízení.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 24. dubna 2014 kontrolní spis pod č. j.: [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu pod č. j.: [REDAKCE]. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu pod č. j.: [REDAKCE] za dostačující pro zjištění stavu věci ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu.

Dne 21. února 2012 vydala na základě plné moci společnost RWE Distribuční služby, s.r.o. stanovisko pod zn.: 5000588638 ve věci výstavby kanalizace a ČOV v obcích Libice a Byšice. Podle stanoviska vydaného pro účely stavebního řízení dojde zamýšlenou výstavbou k dotčení ochranného pásma plynárenských zařízení STL plynovodů a přípojek v k. ú. obce Byšice a Libice.

Obsahem stanoviska bylo sdělení o dotčení ochranného pásma plynárenských zařízení při provádění stavebních činností. Pro realizaci stavby byly stanoveny podmínky podle bodů 1) až 16) stanoviska. Podle bodu 6) stanoviska měl účastník řízení při provádění stavebních činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení povinnost učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu, zejména nemělo být použito nevhodného nářadí, zemina měla být těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Dále byl uveden rozsah ochranného pásma plynárenských zařízení. Přílohou stanoviska byl orientační zákres plynárenského zařízení v místě stavby. Stanovené podmínky byly platné na dobu 24 měsíců od vydání stanoviska.

Dne 21. června 2012 bylo v souvislosti s realizací stavby kanalizace v obci Byšice provedeno na ulicích Mělnická, Boleslavská a Komenského vytyčení plynárenského zařízení. Pro činnost podvrtnu byla stanovena podmínka odkrytí plynovodu nebo jeho vedení minimálně ve 2 m hloubce. Vytyčení převzal zástupce společnosti POHL cz, a.s., který měl činnost podvrtnu realizovat.

Přestože účastník řízení znal podmínky stanovené pro výkon stavebních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, došlo dne 27. září 2012 v obci Byšice při stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení spočívající v řízeném protlaku pod hlavní komunikací v ulici Pražská k poškození plynárenského zařízení, když se okolo 9,30 hodin hlava protlačovací soupravy vychýlila a provrtala u č. p. 343 v ulici Mělnická STL plynárenské zařízení PE DN 160. Poškozením plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu do třech odběrných míst na dobu 6 hodin. Poškozením plynárenského zařízení došlo k úniku 3 095m³ zemního plynu za dobu 6 hodin.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno správci distribuční soustavy, společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. O škodní události byl pořízen protokol ze dne 27. září 2013.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona, poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prováděl dne 27. září 2012 zemní práce svými zaměstnanci prostřednictvím strojního mechanismu v ochranném pásmu plynárenského zařízení, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Důsledkem poškození plynovodního zařízení byl podle provozovatele distribuční soustavy únik zemního plynu o objemu 3 095 m³. O způsobu a rozsahu poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení vypovídá protokol o poškození plynárenského zařízení třetí stranou ze dne 27. září 2012.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Ze stanoviska společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. a.s. vyplývá, že účastník řízení věděl, že stavebními pracemi bude dotčeno ochranné pásmo plynárenského zařízení a je nezbytné dodržovat stanovené podmínky, kterými byl souhlas se stavbou podmíněn. Podle obsahu stanoviska se jedná o písemný souhlas se stavební činností udělený podle § 68 odst. 4

písm. b) energetického zákona provozovatelem distribuční soustavy. Z obsahu tohoto stanoviska je zjištěné, že účastník řízení jako zhotovitel stavby byl sice zprostředkován, přesto jako zhotovitel díla obeznámen s tím, že stavební činnost bude probíhat s možným dotčením ochranného pásma plynárenského zařízení a je nezbytné dodržet podmínky stanovené pro stavební činnost s dotčením ochranného pásma.

Ve správním řízení bylo ovšem zjištěno, že účastník řízení stanovené podmínky pro realizaci stavební činnosti v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 4 písm. b) nerespektoval, když stavební činnost nebyla prováděna v souladu se stanovenými podmínkami. Zcela zásadní pochybení spočívalo v tom, že účastník řízení v rozporu s bodem 6) stanoviska při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení neučinil taková opatření, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, a v rozporu s bodem 8) v případě použití protlaku nedošlo k obnažení plynárenského zařízení v místě křížení.

Lze proto konstatovat, že účastník svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení stavební činností v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl dne 27. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Byšice, ul. Mělnická č. p. 343 stavební činnost související s realizací výstavnou kanalizace, přičemž došlo k poškození STL plynovodu DN 160 a tím porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu, přičemž nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu do žádného odběrného místa. V jednání účastníka lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení měl k dispozici pro stavební činnost v ochranném pásmu stanovisko provozovatele distribuční soustavy podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona, ale stanovené podmínky nerespektoval, když stavební činnost prováděl v rozporu se stanovenými podmínkami uděleného souhlasu.

Při hodnocení následků správního deliktu a doby trvání správního deliktu je třeba vyjít z okolnosti, že v důsledku poškození plynovodní přípojky došlo k úniku zemního plynu o objemu 3 095 m³ po dobu 360 minut a přerušení dodávky třem odběratelům. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečný a spolehlivý provoz plynárenských zařízení, je třeba konstatovat, že následky správního deliktu nebyly v tomto konkrétním případě natolik významné a závažnost spáchaného správního deliktu je z tohoto pohledu spíše nízká. Jako okolnost snižující závažnost správního deliktu je rovněž třeba vyhodnotit bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a skutečnost, že s účastníkem řízení byla samostatně řešena škoda způsobená provozovateli distribuční soustavy.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 5 000 Kč u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby podnikající ve stavebnictví uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobila plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 5 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 5 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samém dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto

považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor a to ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu. Odpor je třeba podat u Energetického regulačního úřadu, který příkaz vydal. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Aleš Landsmann, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

Obdrží:

POHL cz, a.s.